

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/58/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5916201557
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5916201557.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. K., nar. XX.X.XXXX, bytom u otca, dieťa v konaní zastúpené - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, maloletého syna rodičov: matka - RNDr. K. V., PhD., nar. XX.X.XXXX, bytom P. č. XX, XXX XX B., v zastúpení právne - JUDr. Zuzana Baloghová, advokátka so sídlom kancelárie U. č. X, E., otec - PaedDr. Z. K., PhD., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. Y.. XX, E., o návrhu matky a starých rodičov maloletého U. K. - Mgr. W. V., nar. XX.X.XXXX a Ing. C. V., nar. X.X.XXXX, obidvaja bytom ako matka, o zmenu úpravy stretávania matky a starých rodičov s maloletým U. K., nar. XX.X.XXXX, na základe odvolania otca proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/17/2016-63 zo dňa 13.7.2016 takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zmene úpravy styku matky a o zmene úpravy styku starej matky W. V. s maloletým U. K., nar. XX.X.XXXX tak, že:

1. Matka je o p r á v n e n á stykať sa s maloletým U. K. v Ružomberku jeden víkend v kalendárnom mesiaci v sobotu od 10.30 hod. do 18.00 hod., nasledujúci deň v nedeľu od 9.00 hod do 15.00 hod, za prítomnosti starej matky W. V. a bez prítomnosti otca maloletého (bežná úprava styku).

Otec je p o v i n ý oznámiť matke maloletého konkrétny víkend, kedy sa stretnutie uskutoční najneskôr do posledného dňa mesiaca predchádzajúceho mesiacu, v ktorom sa stretnutie uskutoční.

2. Matka je o p r á v n e n á stykať sa s maloletým U. K. každý rok po vianočných sviatkoch v Ružomberku za prítomnosti starej matky W. V. a bez prítomnosti otca maloletého v dňoch 27.12. od 10.30 hod. do 19.00 hod., 28.12. od 9.00 hod do 17.00 hod. Stretnutí s maloletým sa môže zúčastniť aj starý otec maloletého C. V..

Ak dni 27.12. a 28.12. pripadnú na víkend, na ktorý pripadne bežná úprava stretnutí, matka maloletého je o p r á v n e n á sa stretnúť s maloletým v mesiaci december, okrem tohto víkendu aj ďalší víkend v rozsahu vymedzenom bežnou úpravou styku.

3. Matka maloletého U. K. prevezme za prítomnosti starej matky W. V. od otca v parku Š. Hýroša v Ružomberku a tam maloletého po stretnutí za prítomnosti starej matky W. V. otcovi odovzdá v stanovený čas.

4. Otec je p o v i n ý riadne a včas pripraviť maloletého na stretnutia vymedzené v tomto rozsudku.

II. Krajský súd zároveň m e n í :

- rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 5C/67/2011-90 zo dňa 9.8.2011 vo výroku o úprave styku matky s maloletým U. K. nar. XX.X.XXXX.,

- rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 7P/29/2011-31 zo dňa 16.6.2011 vo výroku o úprave styku starej matke W. V. s maloletým U. K. nar. XX.X.XXXX..

III. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, v ktorom prvoinštančný súd uložil otcovi povinnosť umožniť matke maloletého telefonicky kontakt so synom vždy v piatok v zimných mesiacoch v čase o 19.30 hod. a v letných mesiacoch v čase o 20.30 hod.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 5C/67/2011-90 zo dňa 9.8.2011 vo výroku o úprave styku matky s maloletým U. a rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 7P/29/2011-31 zo dňa 16.6.2011 vo výroku o úprave styku starej matky W. V. s maloletým tak, že matka maloletého je oprávnená sa stýkať s maloletým U. K. jeden víkend v kalendárnom mesiaci od soboty od 12.00 hod. do nedele do 15.00 hod. (všeobecná úprava stretávania sa), keď otec maloletého oznámi matke maloletého konkrétny víkend, kedy sa stretnutie uskutoční najneskôr do posledného dňa mesiaca predchádzajúceho mesiacu, v ktorom sa stretnutie uskutoční a počas vianočných sviatkov od 27.12. od 11.00 hod. do 28.12. do 15.00 hod. s tým, že ak dni 27.12. a 28.12. pripadnú na víkend, tak matka maloletého je oprávnená sa stretnúť s maloletým v mesiaci december, okrem tohto víkendu aj ďalší víkend, v súlade so všeobecnou úpravou stretávania sa, keď matka maloletého prespí s maloletým v Ružomberku, pričom na stretnutí sa budú môcť zúčastniť starí rodičia zo strany matky maloletého W. V. a C. V.. Matka prevezme maloletého v parku Š. Hýroša v Ružomberku a tam ho otcovi po stretnutí v stanovený čas odovzdá, pričom otec je povinný maloletého na stretnutie s matkou a starými rodičmi riadne a včas pripraviť. Otec maloletého je povinný umožniť matke maloletého telefonický kontakt so synom vždy v piatok v zimných mesiacoch v čase o 19.30 hod. a v letných mesiacoch v čase o 20.30 hod. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z jeho účastníkov právo na ich náhradu nepriznal.

2. Podaným návrhom doručeným súdu 8.3.2016 matka a starí rodičia sa domáhali podstatne širšej úpravy stretnutí s maloletým U., okresný súd však ich návrhu vyhovel iba čiastočne. Vykonal dokazovanie výsluchom oboch rodičov, starých rodičov, vykonal výsluch aj maloletého dieťaťa, oboznámil sa s obsahom pripojených spisov tamojšieho súdu sp. zn. 5C/67/2011 (osobitne s rozsudkom č.k. 5C/67/2011-90 zo dňa 9.8.2011) a sp. zn. 7P/29/2011 (osobitne s rozsudkom č.k. 7P/29/2011-31 zo dňa 6.6.2011), vykonal dokazovanie aj ďalšími listinnými dôkazmi, napr. aj lekárskeho nálezom MUDr. X. G. psychiatricky zo dňa 27.5.2016 o zdravotnom stave matky.

3. Z vykonaného dokazovania zistil, že rodičia maloletého sú rozvedení, ich manželstvo rozviedol OS Ružomberok rozsudkom č.k. 5C/67/2011-90 zo dňa 9.8.2011. V predmetnom rozsudku bola schválená aj rodičovská dohoda o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po právoplatnosti rozsudku o rozvoze, podľa ktorej bol maloletý U. zverený do osobnej starostlivosti otca, matka sa zaviazala prispievať na jeho výživu sumou po 50 eur mesačne, jej stretnutia s maloletým synom boli upravené v neobmedzenom rozsahu za prítomnosti otca dieťaťa. Stará matka stretnutia s maloletým vnukom mala upravené na základe rozsudku OS Ružomberok 7P/29/2011-31 zo dňa 16.6.2011 každý párný víkend v mesiaci v sobotu (v prípade nemožnosti v nedeľu), v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti otca maloletého dieťaťa, v prípade nemožnosti za prítomnosti starých rodičov zo strany otca maloletého dieťaťa. Otcovi súd uložil aj povinnosť umožniť starej matke z matkinej strany telefonický kontakt s maloletým vnukom jedenkrát týždenne.

4. V aktuálne posudzovanej veci pri vymedzení rozsahu, intenzity a spôsobu stretnutí matky a starých rodičov s maloletým dieťaťom súd vychádzal zo zhodného prehlásenia oboch rodičov a starých rodičov, že títo si stretnutia akceptujú, vedia sa o tomto dohodnúť a vyjadrili súhlas s úpravou v rozsahu konkrétne aj vymedzenom vo výrokových vetách odvolaním napadnutého rozsudku. K ich súhlasnému stanovisku sa pripojil aj kolízny opatrovník zastupujúci maloleté dieťa v konaní.

5. Prvoinštančný súd dospel k názoru, že matka je schopná a spôsobilá zabezpečiť náležitú starostlivosť svojmu dieťaťu počas stanovených stretnutí. Vychádzal z lekárskeho nálezu MUDr. X. G., psychiatricky zo dňa 27.5.2016, z ktorého vyplynulo, že matka maloletého je dlhodobo psychiatricky liečená pre depresívnu poruchu recidivujúcu, od poslednej hospitalizácie pred rokom je však jej stav upravený, menovaná je pokojná, euthymizuje v nálade, nie sú u nej prítomné psychotické príznaky ani suicidiálne tendencie a neklíže jej nálada. V liečbe došlo k zníženiu dávky psychofarmák, čo nezhoršilo jej stav,

naopak, je aktívnejšia, schopná plnohodnotne fungovať v práci aj v súkromí. Zo správy tiež vyplynulo, že matka maloletého žije samostatne, v liečbe spolupracuje a odporúčania dodržiava. Pokiaľ otec dieťaťa namietal, že matka vystavuje ohrozeniu života maloletého tým, že vedie motorové vozidlo, čo jej však psychický stav neumožňuje, súd mal preukázané z dokladu o psychickej spôsobilosti matky ako vodiča (matka sa podrobila prieskumu psychickej spôsobilosti a posudzovaniu PhDr. U. N., dopravným psychológom), že táto bola hodnotená ako spôsobilá bez obmedzenia na vedenie motorových vozidiel skupiny a podskupiny „B1, B“, platnosť dokladu uplynie dňa 12.1.2017. Súd prihliadal aj na vyjadrenie maloletého U., dieťa uviedlo, že tak matka, ako aj stará matka sa k nemu správajú dobre a on ich má rád. Pokiaľ ide o vyjadrenie dieťaťa, že s matkou sa nechce stretávať cez noc, súd poukazuje na dôvod pre ktorý dieťa sa nechce stretávať s matkou na dlhšiu dobu, tým je, že nechce sklamať otca, ktorý podľa názoru dieťaťa nemá pozitívny vzťah k jeho stretávaniu sa s matkou. Súd ďalej zohľadnil, že maloletý podľa jeho výpovede prespáva mimo domu aj bez prítomnosti svojho otca. Napokon podľa zhodného vyjadrenia účastníkov matka prespí v Ružomberku, t.j. v prostredí maloletému blízkom a zo strany otca maloletého v krátkom čase v prípade vzniku problémov dosiahnuteľnom.

6. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku prvoinštančný súd žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože sa jednalo o konanie, ktoré bolo možné začať i bez návrhu.

7. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, nesúhlasil s tým, aby maloleté dieťa bolo v starostlivosti matky i cez noc, hoc v Ružomberku. Poukazoval na aktívnu účasť 10-ročného U. v konaní, dieťa využilo svoje právo a povedalo súdu jasne a jednoznačne, že nechce byť cez noc u svojej matky a len sa chce s ňou stretávať. Súd názor dieťaťa neakceptoval a jeho nútil ako účastníka konania, aby pristúpil na dohodu, ktorá mu bola súdom prezentovaná. Otec zdôraznil, že názor maloletého syna U. a bolo potrebné rešpektovať, bol schopný vyjadriť samostatne svoj názor, podľa § 38 Civilného mimosporového poriadku súd na názor dieťaťa prihliadnúť mal. Ak súd zistil jasné a jednoznačné skutočnosti prezentované maloletým U., mal ďalej pokračovať v konaní a za pomoci znalca z príslušného odboru zisťovať príčiny prečo U. sa vyjadril, že sa chce s matkou len stretávať bez prenocovania. Táto otázka mala byť posúdená erudovaným odborníkom z príslušného vedného odboru, ide o otázku odbornú, ktorú sudca nemôže vyriešiť. Otec namietal v odvolaní aj spôsob naformulovania otázok maloletému dieťaťu sudcom. Mal za to, že tie neboli naformulované jasne, jednoznačne, čo je možné zistiť aj z obsahu zvukového záznamu z dotknutého pojednávania. V odvolaní namietal ďalej aj technickú stránku vedenia pojednávania. Tvrdil, že viac krát nerozumel čo sudca rozpráva, taktiež mu maloletý syn povedal, že na niektoré otázky nevedel čo má povedať, keďže nebolo riadne počuť prejav sudcu a položené otázky. Maloletý U. čakal sám pred pojednávacou miestnosťou 3 hodiny a 10 minút a po výsluchu ďalšiu jednu hodinu. Po psychickej stránke bolo napokon dieťa veľmi zranené, od tohto času odmieta jesť, nemôže v noci spať a taktiež sa bráni stretávaniu s kamarátmi. Zo zvukového záznamu z pojednávania zistil, že sudca sa rozpráva s právnu zástupkyňou navrhovateľky a taktiež so samotnou navrhovateľkou bez jeho prítomnosti v pojednávanej miestnosti, tak nevylučuje podozrenie z kamarátskeho vzťahu sudcu s právnu zástupkyňou matky a aj so samotnou matkou. On žiadal, aby bol posúdený psychický stav matky, či je schopná postarať sa o dieťa aj v noci, žiadal vykonať dokazovanie nezávislým súdnym znalcom z odboru psychológia. Vytýka súdu, že tento dôkaz a ani ďalšie dôkazy vykonané neboli. Upozorňuje súd na psychickú chorobu u matky zistenú a diagnostikovanú ako „recidivujúca depresia ťažkého stupňa so psychotickými príznakmi“, je to choroba ktorá bude pretrvávajúť do konca jej života. Choroba sa dá udržiavať v stave remisie. Matka je v takomto stave udržiavaná už od roku 2010, no aj tak sa pokúsila spáchať viackrát samovraždu a takmer v priemere raz za rok je hospitalizovaná a liečená dlhodobo na psychiatrickom oddelení. Aká je záruka, že zo strany matky nemôže dôjsť k psychickému skratu počas spánku s maloletým synom U.. Toto tvrdenie súd dal na ľahkú váhu, nedostatočne a nepresvedčivo dané tvrdenia vyvrátil, resp. zamietol. Z týchto dôvodov sa otec domáha zrušenia rozsudku, žiadal vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Písomné vyjadrenie k odvolaniu otca predložili starí rodičia z matkinej strany Ing. C. V. a Mgr. W. V.. Uviedli, že konanie bolo vedené nezaujato a korektné predsedajúcim sudcom. Boli vypočutí všetci účastníci konania, sudca bral do úvahy všetky argumenty a doklady zúčastnených a po ich dohode navrhol kompromis, že sa budú stretávať s vnukom v Ružomberku a okolí jeden krát mesačne na 24 hodín. Ich návrh sledoval stretnúť sa s vnukom v Hlohovci, kde bývajú. Otec maloletého svoj súhlas jasne vyjadril. Oni sa snažia pomáhať pri stretnutiach svojej dcéry K. V. s maloletým U.. Sudca aj vyčítal otcovi maloletého, že nezvládol výchovu svojho syna, ktorý podľa otca sa matky bojí, čo maloletý vyvrátil aj pri

osobnom rozhovore, že sa nebojí ani mamy, ani starej mamy. Poukazovali na to, že otec má arogantnú povahu, vytvára neustále prekážky tým, že neuznáva stanovisko ošetrojúceho lekára, ani klinického psychológa a kolízneho opatrovníka obvinil z korupcie bez dôkazov. Žiadajú preto potvrdenie rozsudku okresného súdu v plnom rozsahu, nakoľko sa tým zlepší stretávanie matky a syna, čo je prospešné pre obidvoch.

9. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu poukazoval na rozhodnutie súdu, stalo sa tak v zmysle súhlasných vyhlásení rodičov dieťaťa, ako aj starých rodičov maloletého U.. Maloleté dieťa malo možnosť na pojednávaní vyjadriť svoj názor. Otec dieťaťa poukazuje len na jednu otázku z výsluchu syna, a to na skutočnosť, že nechce prespávať u matky. V rámci výsluchu však maloletý U. uviedol aj názor, že očakáva sklamanie otca, keby sa chcel s matkou stretávať. Otec má k stretnutiam dieťaťa s matkou zlý vzťah. Napokon maloletý U. citlivo vníma aj vzájomné verbálne konflikty medzi rodinami otca a matky, ktoré sú poznačené tragickou udalosťou z milosti. O nastolenie zmiery sa sudca aktívne pokúšal v priebehu celého pojednávania, čo je aj úlohou súdu. Otec menil svoje stanoviská, v závere sa vyjadril, že súhlasí s úpravou stretnutí v tom zmysle, ako bolo rozhodnuté. Pred pojednávaním bol upozornený i na to, že maloletý U. bude vypočutý po výsluchoch účastníkov konania, na pojednávaní bola prítomná aj stará matka dieťaťa so strany otca, zúčastnila sa pojednávania ako verejnosť napriek skutočnosti, že zákonný sudca dal rodine otca možnosť zvážiť, či stará matka bude pri vnukovi pred pojednávacou miestnosťou alebo ako verejnosť na pojednávaní. Kolízny opatrovník poukazoval aj na pôvodnú úpravu styku matky s maloletým, stalo sa tak rozsudkom OS Ružomberok č.k. 5C/67/2011-90 zo dňa 9.8.2011, stretnutia matky s dieťaťom boli upravené v neobmedzenom rozsahu za prítomnosti otca. Postupne otec svoju prítomnosť pri stretnutiach obmedzil a matka sa so synom stretávala bez neho, avšak v prítomnosti svojich rodičov a týmto sa eliminovali vzájomné konflikty a zároveň matka mala priestor na venovanie sa dieťaťu. Matka prezentovala, že bolo problematické sa s otcom dohodnúť na stretnutí. Pri súčasnom rozhodnutí súdu matka má právo stretnúť sa so synom jeden víkend v mesiaci, keď termín stretnutia bude akceptovať športové aktivity dieťaťa. Maloletý v čase stretnutia s matkou prespí výhradne v Ružomberku, aby bol v známom prostredí a v blízkosti otca, ktorého preferuje. Matka predložila v súdnom konaní aj lekárske potvrdenie psychiatricky o aktuálnom zdravotnom stave. Jej stav hodnotila ako upravený od poslednej hospitalizácie bez psychotických príznakov a suicidálnych tendencií. Z týchto dôvodov kolízny opatrovník navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

10. Písomné vyjadrenie k odvolaniu otca predložila aj právna zástupkyňa matky. V uvedenom vyjadrení poukázala na to, že súd rozhodol na pojednávaní, ktoré trvalo dostatočne dlho, bolo vykonané rozsiahle dokazovanie. Pokiaľ otec namieta priebeh pojednávania (hluk a pod.) je potrebné podotknúť, že mal problém rešpektovať ostatných účastníkov konania pri ich prednesoch (skákanie do reči, vykrikovanie a pod.). Pokiaľ vytyka, že maloletému U. nebol zabezpečený sprievod v čase konania pojednávania, v pojednávacej miestnosti bola po celú dobu trvania prítomná stará matka maloletého z otcovej strany ako verejnosť, bola teda prítomná osoba, ktorá sprievod maloletému, ak by mala záujem mohla zabezpečiť. Uvedené skutočnosti však nemohli mať ani nemali vplyv na správnosť rozhodnutia, ako sa nesprávne domnieva otec dieťaťa, pričom ďalšie námietky otca ohľadne priebehu pojednávania možno považovať len za účelové tvrdenia a domnienky. Právna zástupkyňa matky poukazuje na právny význam článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ďalej na obsahové znenie ustanovenia § 24 ods. 4 Zák. o rodine, najmä na právo maloletého dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť a právo maloletého na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Samozrejme vždy sa prihliadne na záujem dieťaťa. Súd dbá o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo na udržiavanie pravidelného rovnocenného styku s obidvoma rodičmi. Európsky súd pre ľudské práva už vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že je potrebné aby štátne orgány aktívnym prístupom umožnili zachovať rodinný život medzi obidvoma rodičmi a deťmi (napr. v rozsudku ESLP vo veci Bergmann proti ČR z 27.10.2011). Zároveň konštatoval i to, že nedostatok spolupráce medzi rodičmi nezabavuje príslušné orgány povinnosti uplatniť všetky prostriedky na zachovanie rodinnej väzby medzi rodičom a dieťaťom. Právna zástupkyňa matky poukazuje aj na to, že dokazovaniu znalcom sa matka dieťaťa nebránila, avšak racionálne a v záujme dosiahnutia dohody takýto návrh nepodala. Ustúpila od svojho návrhu na rozšírenie stretávania v podstatnej časti. Vyhovujúc požiadavkám otca uprednostnila dohodu s ním s cieľom nepredlžovať súdne konanie. Zo strany otca, z jeho ústneho, písomného prejavu je zrejmy značne negatívny postoj k matke dieťaťa, čo ovplyvňuje jeho ďalšie konanie. Domnieva sa preto, že nie je žiaden dôvod na zrušenie či zmenu napadnutého rozhodnutia a odvolanie považuje za účelové smerujúce len k predĺženiu konania, preto ako nedôvodné ho žiada zamietnuť.

11. Otec v rozsiahlom podaní reaguje na písomné vyjadrenie matky k jeho odvolaniu. Poukazuje na obsah zvukového záznamu z pojednávania konaného dňa 13.7.2016, v ktorom je jasne a jednoznačne uvedené stanovisko U., ktorý povedal, že nechce prespávať so svojou mamou. Je pravda, že maloletý U. odpovedal sudcovi, že nechce sklamať otca, no keď si vypočul zvukový záznam z pojednávania, tak zistil, že otázka sudcu sa týkala stretávania a nie prespávania u mamy. On na pojednávaní súhlasil s úpravou stretávania v presvedčení po informácii, že U. ho nechce sklamať pri prespávaní s mamou. Z tohto dôvodu súhlasil, no po vypočutí zvukového záznamu dospel k záveru, že bol súdom oklamaný a U. sa vôbec nevyjadroval ohľadne prespávania, ale stretávania sa s mamou tak, ako to konštatuje aj kolízny opatrovník. Sudca prezentoval výpoveď maloletého U. podľa jeho názoru chaoticky. Súhlasí, aby sa maloletý U. naďalej stretával so svojou matkou, bolo jasne dokázané, že synovi v stretnutiach nebráni, ale tak, aby boli rešpektované jeho práva. Teda, ak maloletý U. sa vyjadril, že nechce prespávať u matky, treba jeho vyjadrenie akceptovať. Ak súd mal pochybnosti vo vyjadreniach maloletého, mal sa obrátiť na súdneho znalca z odboru psychológie. Súhlasil len so stretávaním maloletého U. so svojou matkou a starými rodičmi a nesúhlasil ale s tým, aby maloletý U. so svojou matkou prespával. Otec opakovane poukazuje na kladenie otázok maloletému sudcom, na to, že pojednávanie prebiehalo v miestnosti do ktorej sa šíril hluk z okolitých ulíc, nebolo dobre počuť kladené otázky, viackrát nebolo rozumieť položené otázky. Napokon, keď súd predvolal maloletého U. k výsluchu, sudca mal napísať do predvolania, aby bola zabezpečená prítomnosť dospeléj osoby pri dieťaťu pri takmer 3 hodinovom čakaní na pojednávanie. Aj súd musí mať zadanú riešenú problematiku dozoru detí pred pojednávaním. Poprel, že by sa mal správať arogantne, naopak, podľa neho správajú sa arogantne starí rodičia maloletého z matkinej strany, on je uznávaný pedagóg vo svojom odbore, má ukončenú štátnu skúšku zo psychológie a pedagogiky, s mladými ľuďmi pracuje sústavne od ukončenia vysokej školy, pozná pedagogické a psychologické zákonitosti, ktoré uplatňuje pri výchove svojho syna, ale aj v každodennej kontaktnej práci so študentmi. Napokon tvrdenia rodiny V. o jeho arogantnom správaní nie sú a neboli potvrdené dôkazmi. Otec ďalej poukazuje na svoje podozrenie z blízkeho vzťahu kolíznej opatrovníčky J. L. k rodine V., nemá síce dôkazy, ale jeho tvrdením by sa mal zaoberať a preskúmať podozrenia samotný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku. Kolízna opatrovníčka uvádza vzájomné konflikty medzi rodinami, neuvádza však koľkokrát došlo k takýmto konfliktom. Ku konfliktu došlo medzi ním a matkou dieťaťa iba v roku 2015 v dobe, keď matka mala zakázané viesť motorové vozidlo, v ktorom vozila aj maloletého U.. Jeho úlohou bolo takému jej konaniu zabrániť. Spochybnil aj obsah potvrdenia lekárky psychologičky MUDr. G., podľa neho ide o správu nepresvedčivú. Jeho povinnosťou ako otca je chrániť zdravie svojho syna, maloletého U.. Dňa XX.X.XXXX zomrela maloletá dcéra Y., bola v tom čase v starostlivosti matky K. V., v tom čase bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení ÚVN v Ružomberku, nerešpektovala pokyny lekárov a na reverz odišla ku svojim rodičom aj s maloletou dcérou do Hlohovca, kde sa X.X.XXXX stala v ich byte tragédia. Matka dieťaťa trpí nevyliciteľnou psychickou chorobou „recidivujúca depresia ťažkého stupňa so psychotickými príznakmi“, aká je záruka, že matka vysadí lieky a nič sa nestane jej alebo maloletému synovi U.. Aj v roku 2012 na Okresnom súde v Ružomberku bolo doručené potvrdenie od lekárky MUDr. G., že pacientka je v poriadku a prešlo pár mesiacov a bola dlhodobo hospitalizovaná na psych. oddelení v Trnave a následne vo Veľkom Záluží. Okresný súd mohol zvoliť aj iné spôsoby dokazovania, no žiaľ tie, ktoré on navrhol pred pojednávaním, neboli vykonané. Na jednej strane matka poberá 100% invalidný dôchodok, na druhej strane sa zamestnáva ako učiteľka v regionálnom školstve. Zákon síce takýto postup výkonu povolania nezakazuje, no podľa neho je zarážajúce, že pre výkon povolania učiteľky je podmienený 100% zdravotný a psychický stav podľa zákona 317/2009 o pedagogických a odborných zamestnancoch v platnom znení, konkrétne § 10 ods. 2 platného zákona. Otec obviňuje matku dieťaťa, že tá na jednej strane trpí vážnou psychickou chorobou, na druhej strane klame zamestnávateľov a predkladá im potvrdenia o spôsobilosti na výkon povolania. V prílohe predkladá súdu i zápisnicu o trestnom oznámení, on iba chráni svojho maloletého syna, čo je ako otec povinný, nikdy ale mu nebránil, aby sa so svojou matkou stretával, pretože každé dieťa má právo byť s obidvoma rodičmi. Maloletý sa s matkou pravidelne stretáva, jasne a jednoznačne sa vyjadril, že nechce prespávať s matkou počas stretávania sa, ale iba stretávať sa. Súd stanovisko dieťaťa neakceptoval. Upozorňuje súd, že násilné nútenie maloletého dieťaťa do činnosti, ktoré má vykonávať môže viesť k psychickým problémom dieťaťa v jeho normálnom psychickom vývine. On relevantnými dôkazmi dokázal, že došlo k procesným a odborným chybám v dotknutom súdnom konaní.

12. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilný sporový poriadok, ďalej „CSP“), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník v zákonom stanovenej lehote proti rozsudku, ktorému

odvolanie je prípustné, preskúmal rozsudok podľa § 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku (CMP) a postupom podľa § 219 ods.3 CSP v spojení s § 378 ods.1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v otázke zmeny úpravy styku matky a starej matky s maloletým U. a v bezprostredne nadväzujúcich otázkach zmenil podľa § 388 CSP a v časti telefonického kontaktu matky s maloletým rozsudok potvrdil podľa § 387 CSP.

13. V súdenom prípade ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa. Vzhľadom na tento charakter konania krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní otca nebol viazaný ani rozsahom ani dôvodmi odvolania a rozsudok prvoinštančného súdu podrobil odvolaciemu prieskumu ako celok, teda aj vo výrokoch odvolaním nenapadnutých.

14. Okresný súd vo veci vykonal dokazovanie v požadovanom rozsahu, z vykonaných dôkazov zistil riadne aj skutkový stav, zo skutkového stavu zisteného prvoinštančným súdom aj odvolací súd vychádzal, nevidel relevantný dôvod na doplnenie dokazovania. Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd venoval riešenému prípadu náležitú pozornosť, svedčí o tom aj trvanie a obsah meritórneho pojednávania konaného dňa 13.7.2016 . Otcovi termín pojednávania súd oznámil v dostatočnom predstihu, súd mu uložil aj povinnosť zabezpečiť účasť maloletého U. za účelom jeho výsluchu na pojednávaní, ota zaťažovala povinnosť zabezpečiť svojmu dieťaťu vhodný dozor blízkou osobou pred výsluchom, napokon nič nebránilo tomu, aby stará matka z otcovej strany (priebehu pojednávania sa zúčastnila ako verejnosť) svojmu maloletému vnukovi do doby jeho výsluchu tento dozor ako blízka osoba zabezpečila.

15. Prvoinštančný súd sa snažil o čo najoptimálnejšie a najzmiernivejšie usporiadanie výkonu rodičovských práv vymedzením rozsahu, intenzity stretnutí matky (starej matky) s maloletým U., za aktívnej účasti kolízneho opatrovníka (zastupujúci dieťa v konaní a nie rodičov) hľadal vhodný model ako zintenzívniť a prehĺbiť vzťah dieťaťa a matky (za účasti starej matky a bez prítomnosti otca) v existujúcich komplikovaných vzťahoch medzi rodičmi poznačených bolestivým prežívaním tragickej udalosti z minulosti, následky čoho (ako to potvrdzujú najmä podania otca) poznačili rodinu ako celok a neodznegli doteraz.

16. Je preukázané, že osobnú starostlivosť o dieťa zabezpečuje na základe rozhodnutia súdu otec. Bola mu daná zo strany štátu dôvera, že spĺňa všetky podmienky (výchovné, materiálne ale aj osobnostné) pre túto starostlivosť. Krajský súd nepochybuje o tom, že otec rodičovskú úlohu k svojmu dieťaťu chce plniť zodpovedne a dôsledne, snaží sa byť otcom starostlivým a vzhľadom aj na svoje pedagogické skúsenosti určite veľmi dobre pozná, aké je dôležité dieťa viesť k základným ľudským hodnotám, medzi ktoré patrí aj prejav úcty, slušnosti matke. Určite vie aké hodnoty pre maloleté dieťa - v jeho živote vo všeobecnosti znamená materinská láska, materinská neha, čo v takom veku ako je maloletý U. môže svojmu dieťaťu odovzdať jedine matka.

17. Správne argumentuje právna zástupkyňa matky právnym významom článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine, osobitne aj významom práva maloletého dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť, na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, na rešpektovanie práva na udržiavanie pravidelného rovnocenného styku s obidvoma rodičmi s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa totiž má právo byť vychovávané obidvoma rodičmi a to aj v prípade, že napr. z dôvodu rozvodu manželstva jeho rodičia spolu nežijú, avšak aj v tomto prípade je určujúce hľadisko „ najlepší záujem dieťaťa“.

18. V konkrétnej súdnej veci je žiaduce a aj zdravotný stav matky dovoľuje, aby jej stretnutia s maloletým synom boli intenzívnejšie, prebiehali podľa konkrétne vymedzených pravidiel, rozsudkom súdu (a neboli ponechané iba a len na vôli a rozhodnutí otca) a uskutočnili sa v neprítomnosti otca. Maloletý U. sa vyjadril, že tak matku ako aj svoju starú matku má rád, z tohto jeho prejavu pred súdom je preukázané, že medzi maloletým a matkou ale aj starou matkou sú vytvorené emočné väzby, ktoré treba rozvíjať a umožniť dieťaťu pravidelný kontakt aj s rodinou z matkinej strany, viesť ho k pocitu spolupatričnosti aj k tejto rodine, členovia ktorej maloletého radi majú a chcú aspoň obmedzenou formou (keď už nemôžu formou trvalou) podieľať sa na jeho výchove, to je však v aktuálnej dobe existujúcich vzťahov možné v rámci vymedzených stretnutí (v zmenenom rozsahu).

19. Podstatné pre odvolací súd bolo tak v rovine právnej ale aj v rovine skutkovej stanoviť čo najreálnejší model rozsahu, intenzity stretnutí matky (za účasti starej matky z matkinej strany) s maloletým synom. Podľa názoru odvolacieho súdu je vhodné, aby stretnutia matky s maloletým prebiehali v mieste bydliska dieťaťa, cez víkendové dni v mesiaci (avšak v širšom rozsahu ako doposiaľ), v neprítomnosti otca. Matka v tomto nasledujúcom období môže v intenzívnejšom rozsahu a dlhšie (ako doposiaľ) sa svojmu synovi venovať, plánovať si voľný program, môžu sa spoznávať navzájom ešte lepšie, vybudovať si dôvernejší vzťah. Záujem dieťaťa si však zatiaľ vyžaduje, aby noc strávil vo svojom domove u otca, dieťa vo svojom výsluchu pred súdom takéto stanovisko prezentovalo, jeho stanovisko treba podľa názoru odvolacieho súdu v tejto novej fáze zmeneného obdobia (zmeny styku) rešpektovať a na to prihliadnuť. Prezentovaný pocit dieťaťa, že by mohol sklamať druhého rodiča (otca), ak by cez víkendový deň zostalo cez noc v starostlivosti matky len potvrdzuje komplikované rodičovské vzťahy, ktoré aj dieťa prežíva a pred ktorými má byť v aktuálnej dobe chránené. Čo najpokojnnejší, najmenej rušivý priebeh reálne uskutočnených stretnutí vymedzeným spôsobom v rozsudku krajského súdu môže napomáhať kvalite vzťahu rodič - dieťa, kvalite vzájomných vzťahov oboch rodičov, budovaniu dôvery navzájom. Perspektíva možnosti úpravy stretnutí matky s maloletým synom v budúcnosti v širšom rozsahu nie je vylúčená, môže byť po určitej dobe realizovania stretnutí vymedzených týmto rozsudkom, prehodnotená. Krajský súd nabáda otca, aby v záujme výchovy maloletého syna sa usiloval o budovanie tolerantného a korektného prístupu k matke svojho dieťaťa. Povinnosťou otca je pripraviť dieťa na jednotlivé stretnutia s matkou (starou matkou) maximálne zodpovedne a je jeho úlohou, aby umožnil svojmu dieťaťu stráviť s matkou (starou matkou) nerušené, bezstarostné chvíle.

20. Uvedené podstatné úvahy viedli odvolací súd k zmene rozsudku okresného súdu v otázke zmeny úpravy styku matky s maloletým U. a k zmene v bezprostredne nadväzujúcich otázkach. Ďalšie argumentácie otca, či už v odvolaní, či už v jeho písomnom vyjadrení v štádiu odvolacieho konania právne významné neboli.

21. Krajský súd za vecne správne hodnotil rozsudok v časti vymedzujúcej pravidelný telefonický kontakt matky s maloletým synom.

22. Keďže krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie čiastočne zmenil, rozhodoval o trovách celého konania (prvostupňové, odvolacie) podľa § 396 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v aplikácii s § 52 Civilného mimosporového poriadku a nárok na ich náhradu žiadnemu z jeho účastníkov nepriznal, keďže predmetom rozhodovania bola vec starostlivosti súdu o maloleté dieťa. Znamená to, že každý z účastníkov si sám znáša trovy, ktoré v konaní platil. Krajský súd nezistil výnimku pre rozhodovanie o trovách konania postupom podľa § 53 až 55 Civilného mimosporového poriadku.

23. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods.1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Podľa § 429 ods.1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods.1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods.2 CSP.